

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Стратегічні пріоритети розвитку
аграрної освіти та науки
в інноваційному розвитку агросфери**

27-28 вересня 2018 року

Біла Церква
2018

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., професор, д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Димань Т.М., професор, д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Паска І.М., професор, д-р екон. наук, декан економічного факультету

Качан Л.М., доцент, канд. с.-г. наук, завідувача відділу аспірантури та докторантури, вчений секретар університету.

Царенко Т.М., доцент, канд. вет. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., доцент, канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., доцент, канд. с.-г. наук, координатор НТТМ університету.

Хомяк Н.В., доцент, канд. екон. наук, координатор НТТМ економічного факультету.

Судика Н.В., відповідальний секретар, начальник редакційно-видавничого відділу.

Для експерименту ми пропонуємо запроваджувати дуальну форму здобуття вищої освіти, починаючи з третього курсу освітнього рівня «Бакалавр» та на рівні магістерської підготовки.

Першим результатом запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти є підписання угоди про спільну освітню діяльність між агробіотехнологічним факультетом Білоцерківського національного аграрного університету та ТОВ «Агрофірма «Колос» Сквирського району Київської області, а також ТОВ «Земля і воля» Бобровицького району Чернігівської області, і вже відібрано перших 9 студентів.

Висновок. Перелік очікуваних результатів дуальної форми здобуття освіти:

Для здобувачів освіти: поєднання теоретичних знань з практичним досвідом роботи на підприємствах; збільшення шансів на отримання першого робочого місця після закінчення закладу вищої освіти; наявність до завершення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання та кар'єрного шляху; отримання практичного досвіду під час навчання та можливості заробітку в процесі навчання.

Для закладу вищої освіти: підвищення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг; доступ до актуальної інформації про поточний стан економічної діяльності підприємств, для яких заклад освіти готує фахівців; підвищення якості освіти за рахунок адаптації освітніх програм до вимог роботодавців; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; розширення можливостей для прикладних наукових досліджень.

Для роботодавців: вплив на процес підготовки фахівців з необхідними знаннями, вміннями і компетентностями; отримання кваліфікованих кадрів, готових якісно працювати без додаткових витрат на первинне ознайомлення із робочими процесами на підприємстві; відбір найталановитіших здобувачів освіти для працевлаштування після закінчення навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Городецький О.С., Козак Л.А. Досвід сьогодення та перспективи працевлаштування студентів. Тези Міжнародної наук.-практ. конф. «Сучасні проблеми ведення сільського господарства та підготовки фахівців аграрного профілю». Біла Церква, 15 лютого 2018 р.
2. Кравченко С.М., Васильківський С.П., Городецький О.С. Реформування вищої освіти в рамках реалізації ідей болонської конвенції. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Досвід та проблеми країн Європи з реалізації ідей Болонської конвенції». Біла Церква, 1 червня 2006 р. Ч 1. С. 48-52.
3. Мельник Л.А. Мотивація як необхідна умова самоосвіти студентів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Досвід та проблеми країн Європи з реалізації ідей Болонської конвенції». Біла Церква, 1 червня 2006 р. Ч 2. С. 34-36.
4. Новак В.П., Хахула Л.П., Бомко В.С., Недашківський В.М., Мерзлов С.В.. Положення щодо організації навчального процесу за кредитно-модульною системою у Білоцерківському національному аграрному університеті. Біла Церква, 2011. 50 с.
5. Сорочинська В.Є. Особистісно-професійне самовизначення студентської молоді. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Досвід та проблеми країн Європи з реалізації ідей Болонської конвенції». Біла Церква, 1 червня 2006. С. 5-11.
6. Дуальна освіта: навчання і робота – два в одному. URL: <http://pedpresa.ua/3740-dualna-osvita-navchannya-i-robota-dva-v-odnomu.html>.

УДК 657.21

С.М. ХОМОВИЙ, канд. екон. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНООРІЄНТОВАНОЇ

СИСТЕМИ ОБЛІКОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Досліджено еволюційний розвиток та етапи становлення інтегрованої звітності. Обґрунтовано необхідність побудови нової моделі фінансової звітності в Україні, в умовах переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності та інтеграції українських підприємств у світову економічну спільноту.

Ключові слова: інтегрована звітність, інформація, не фінансові показники, елементи звітності, підходи формування.

На попередньому етапі розробки бухгалтерських звітів інформація подавалася у формі фінансових звітів. Такі звіти були зручними для внутрішніх користувачів, але для зовнішніх користувачів вони були малоінформативні та не мали спільної структури побудови. Для вирішення цієї проблеми була розроблена концепція інтегрованої системи бухгалтерського обліку, яка розширила бухгалтерську звітність та змінила свою роль в суспільстві.

Найбільш поширеним визначенням «інтегрованої звітності» на сьогодні є інтерпретація економічної сутності як такої, що об'єднує фінансові та нефінансові показники підприємства [2, с. 78].

Варто зазначити, що на сьогоднішній день серед інвесторів сформувався певний тренд, який чітко окреслює, що вони прагнуть бачити дедалі більше нефінансових даних у бухгалтерській звітності. Скептицизм навколо цього зійшов на нівець: в опитуванні авторитетної аудиторської компанії Ernst & Young Global Limited кількість респондентів, які стверджують, що нефінансові розкриття «рідко коли суттєво впливають на фінанси», вражаюче знизилось з 60 % у 2013 році до 12 % – у 2016 році. Очевидно, що інтерес до інтегрованої звітності дедалі зростає [5, с. 300].

Головним недоліком старої моделі є відсутність належної уваги до таких факторів, як ризик та стратегія. Розробники нової моделі інтегрованої звітності вважають, що включення «нефінансових» компонентів у систему звітності покращить її якість, та відобразить суттєвий вплив цих чинників [2].

Основними завданнями інтегрованої системи, на наш погляд, є:

- 1) задоволення інформаційних потреб довгострокових інвесторів, що будуть показувати наслідки прийняття управлінських рішень у довгостроковій перспективі;
- 2) виділення впливу зовнішніх факторів у процесі прийняття рішень, що мають чіткий зв'язок між стабільністю підприємства та його економічною цінністю;
- 3) перенесення уваги на показники діяльності підприємства від короткострокових до довгострокових;
- 4) відображати в звітності більше інформації, яка використовується керівництвом для щоденного управління операціями.

Консолідація сьогоднішньої концепції інтегрованої системи бухгалтерської звітності відбулася поступово з часу виникнення деяких міжнародних організацій, що займаються розробкою, створенням та розвитком нефінансових звітних форм. Так у 2010 році було створено Міжнародний комітет з інтегрованих звітів, а у 2011 році – Раду з удосконалення стандартів бухгалтерського обліку для сталого розвитку [3, с. 179].

Поштовхом до подальшого розвитку концепції інтегрованої системи звітності стало видання документа «Один крок до інтегрованої звітності: новий підхід у XXI столітті» (2011 рік) та «Проект міжнародного формату інтегрованих звітів» (2013 рік). Ці документи декларували необхідність перетворення існуючої системи звітності, описували можливі варіанти побудови та переваги її реалізації [5].

Основними принципами комплексної інтегрованої звітності є: стратегічна орієнтація; узгодженість інформації; орієнтація на майбутнє; надійність, суттєвість та чіткість [6].

Основними відмінностями інтегрованої системи бухгалтерської звітності від звичної для нас фінансової є: стислість; доступність; висока адаптивність; надійність; процесний підхід; системна структура; орієнтація на майбутнє; контроль за фінансовим, виробничим, кадровим, ін-

телектуальним та іншим капіталами; часові рамки (короткострокові, середньострокові та довгострокові перспективи) [1, с. 12].

На сучасному етапі, інтегровані звіти в Україні не є законодавчо закріпленими, тому організація сама визначає потрібні для неї показники. На нашу думку, такий звіт мусить мати декілька обов'язкових складових: 1) звіт про стратегічний розвиток підприємства; 2) звичну фінансову звітність; 3) нефінансову звітність; 4) управлінську звітність підприємства.

Варто також зазначити, що найбільшим інтересом у зацікавлених сторін та інвесторів користується така інформація:

- чітка самоідентифікація;
- гарантія економічної стабільності;
- гарантія найкращої якості;
- досконалість інновацій;
- просування системи цінностей;
- комунікації прозорим і ефективним способом;
- участь у територіальному розвитку [4].

Згідно з вищезгаданим матеріалом, можна зробити висновок, що інтегрована звітність знаходиться на стадії розробки та створення. Поки що вона не в змозі повністю замінити традиційну систему звітності, але для цього є всі передумови. Можливість аналізу в інтегрованій системі не тільки минулих періодів, а й прогнозувати майбутнє, відкриває широкі перспективи як для керівників компаній, так і для інвесторів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бочуля Т.В. Інновативний розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством: моногр. Х.: ВД «Інжек», 2015. 404 с.
2. Герасимова Л.Н. Необходимость отражения в бухгалтерском учете информации нефинансового характера. Учет. Анализ. Аудит. 2015. № 1. С. 77-81.
3. Львова И.Н. Идеи интеграции отчетности: исторический аспект. Вестник. СПб: ГУЭ, 2014. Вып. 1 (68). С. 177-182.
4. На один шаг ближе к интегрированной отчетности. Новый поход в 21 веке. URL: www.theiirc.org.
5. Adams S., Simnett R. Integrated Reporting: An Opportunity for Australia's Not-for-Profit Sector // Australian Accounting Review. 2017. Vol. 21. No 3. pp. 292–301.
6. International Integrated Reporting Framework. Международный стандарт интегрированной отчетности. URL: <http://ir.org.ru/attachments/article/94/13-12-08-THE-INTERNATIONALIR-FRAMEWORK-2-1.pdf>

УДК 336.76

А.О. ШЕВЧЕНКО, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ ФІНАНСОВОГО РИНКУ